

طرح توجیهی تولید فرآورده‌های حاصل از خرما در (تولید شکلات خرما)

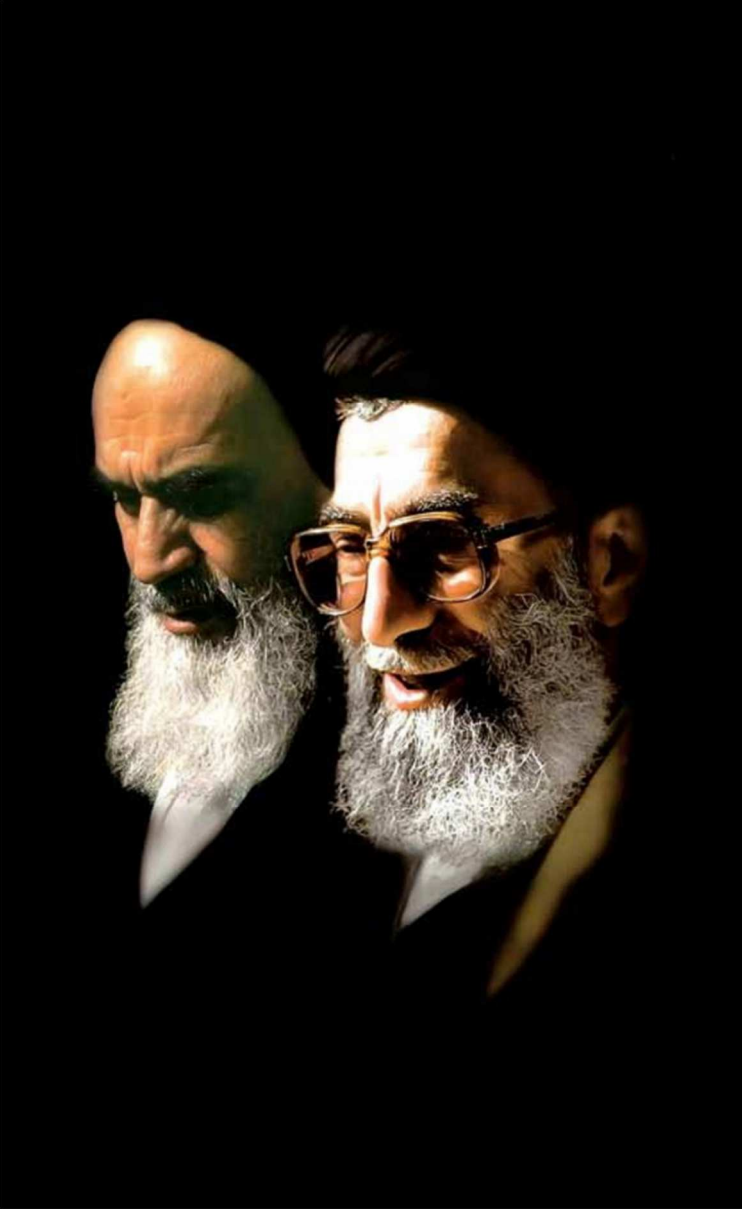
نماینده مجری طرح:

محل اجرای طرح: ایران،

مشاور طرح: شرکت تسکو، سهامی خاص (ثبت ۳۷۶۰۹)

ایران، تبریز، مرکز تخصصی طرح و توسعه صنایع (WWW.TASSCO.ORG)

پاییز ۱۳۹۵

بِسْمِ اللَّهِ

كُنْ بَعِيدَ الْهَمِّ إِذَا طَلَبْتَ كَرِيمَ الظَّفَرِ إِذَا غَلَبَتْ

هر گاه در پی چیزی هستی ، بلند همت باش و آن گاه که چیره شدی ، در پیروزی کریم باش. حضرت علی (ع)

- ۱- معرفی محصولات ۶
- ۱-۱- نام و کد محصولات (آیسیک) ۶
- ۲-۱- شماره تعرفه گمرکی ۶
- ۳-۱- شرایط واردات ۷
- ۴-۱- بررسی استانداردهای موجود در مورد محصولات ۷
- ۵-۱- بررسی و ارائه اطلاعات لازم در زمینه تولید داخلی و جهانی محصول ۷
- ۱-۵-۱- بررسی قیمت‌های داخلی ۸
- ۲-۵-۱- بررسی قیمت‌های جهانی ۸
- ۶-۱- موارد مصرف و کاربردهای محصولات ۸
- ۷-۱- کالاهای جایگزین و تجزیه و تحلیل اثرات آن بر مصرف محصولات ۹
- ۸-۱- اهمیت استراتژیکی محصولات در دنیا ۹
- ۹-۱- کشورهای عمده تولیدکننده و مصرف‌کننده محصول شکلات خرما ۱۰
- ۱۰-۱- شرایط صادرات محصولات ۱۰
- ۲- وضعیت عرضه و تقاضا ۱۱
- ۱-۲- ظرفیت بهره‌برداری و روند تولید از آغاز برنامه اول تا کنون ۱۱
- ۱-۱-۲- ظرفیت‌های بهره‌برداری ۱۱
- ۲-۱-۲- روند ظرفیت نصب شده واحدهای فعال در کشور ۱۱
- ۳-۱-۲- روند تولید واقعی محصولات در کشور ۱۳
- ۴-۱-۲- راندمان تولید (درصد استفاده از ظرفیت اسمی) در واحدهای تولیدی فعال ۱۳
- ۲-۲- بررسی وضعیت طرح‌های جدید و در حال توسعه ۱۴
- ۱-۲-۲- پیش‌بینی تولید در بازار آینده کشور ۱۵
- ۳-۲- روند واردات محصولات ۱۶
- ۴-۲- جمع‌بندی عرضه ۱۶
- ۵-۲- روند مصرف ۱۶
- ۶-۲- روند صادرات محصولات طرح ۱۷
- ۱-۶-۲- برآورد قابلیت صادراتی طی سنوات آتی ۱۸
- ۷-۲- بررسی نیاز به محصول با اولویت صادرات تا برنامه ششم توسعه ۲۲
- ۱-۷-۲- برآورد میزان تقاضا محصولات طرح در آینده ۲۳
- ۲-۷-۲- جمع‌بندی و نتیجه‌گیری مطالعات ۲۴
- ۳- بررسی اجمالی تکنولوژی و روش‌های بسته‌بندی محصولات در کشور و مقایسه آن با دیگر کشورها ۲۵
- ۲-۳- نام کشورها و شرکت‌های سازنده ماشین‌الات مورد استفاده در تولید محصولات ۲۵
- ۴- بررسی نقاط قوت و ضعف تکنولوژی‌های مرسوم در تولید محصولات ۳۰
- ۵- بررسی تعیین حداقل ظرفیت اقتصادی به همراه برآورد میزان سرمایه‌گذاری ثابت مورد نیاز ۳۰

۳۰	.....	۱-۵- زمین
۳۱	.....	۲-۵- محوطه سازی
۳۱	.....	۳-۵- عملیات ساختمانی
۳۲	.....	۴-۵- ماشین‌آلات و تجهیزات
۳۳	.....	۵-۵- تجهیزات و تاسیسات تولیدی
۳۳	.....	۶-۵- وسایل اداری و خدماتی
۳۴	.....	۷-۵- ماشین‌آلات حمل و نقل
۳۴	.....	۸-۵- هزینه‌های قبل از بهره‌برداری
۳۴	.....	۹-۵- هزینه‌های پیش‌بینی نشده
۳۵	.....	۱۰-۵- برآورد حداقل ظرفیت اقتصادی طرح
۳۵	.....	۱-۱۰-۵- نقطه سر به سر تولید
۳۶	.....	۲-۱۰-۵- شاخص‌های اقتصادی طرح
۳۷	.....	۶- برآورد مواد اولیه عمده مورد نیاز سالانه و محل تامین آن
۳۷	.....	۱-۶- مواد اولیه و بسته‌بندی
۳۷	.....	۲-۶- معرفی منابع تامین مواد اولیه
۳۸	.....	۱-۲-۶- بررسی تحولات اساسی در روند تامین اقلام عمده مورد نیاز در گذشته و آینده
۴۱	.....	۷- پیشنهاد منطقه مناسب برای اجرای طرح
۴۱	.....	۸- بررسی تاثیرات زیست محیطی
۴۱	.....	۹- وضعیت تامین نیروی انسانی و تعداد اشتغال
۴۲	.....	۱۰- تاسیسات و امکانات زیربنایی مورد نیاز طرح
۴۲	.....	۱-۱۰- برآورد برق مورد نیاز و چگونگی تامین آن
۴۲	.....	برآورد آب مورد نیاز و چگونگی تامین آن
۴۲	.....	برآورد سوخت مصرفی مورد نیاز و چگونگی تامین آن
۴۳	.....	۴-۱۰- برآورد هوای فشرده مورد نیاز و چگونگی تامین آن
۴۳	.....	۵-۱۰- برآورد تاسیسات گرمایشی و سرمایشی
۴۳	.....	۶-۱۰- برآورد امکانات زیر بنایی مورد نیاز طرح
۴۳	.....	۱۱- وضعیت حمایت‌های اقتصادی و بازرگانی
۴۳	.....	۱-۱۱- حمایت‌های تعرفه گمرکی و مقایسه آن با تعرفه‌های جهانی
۴۴	.....	۲-۱۱- حمایت‌های مالی
۴۴	.....	۱۲- تجزیه و تحلیل و ارائه جمع‌بندی و پیشنهاد نهایی در مورد احداث واحد جدید
۴۵	.....	۱-۱۲- بررسی بازار
۴۵	.....	۲-۱۲- عرضه و تقاضا
۴۵	.....	۳-۱۲- هزینه‌های سرمایه‌گذاری
۴۶	.....	۴-۱۲- ظرفیت اقتصادی
۴۷	.....	۵-۱۲- میزان اشتغال

۱۲-۶- تولید جهت مصرف داخلی / صادرات ۴۷

۱- معرفی محصولات

شکلات یکی از شیرینی های پر طرفدار در بین مردم جهان می باشد. این محصول از ویژگی های جالبی برخوردار است ، چرا که در دمای اتاق به حالت جامد می باشد اما به محض قرار گرفتن در دهان ذوب میگردد، دلیل این خاصیت وجود نوعی چربی در ترکیب شکلات است که کره کاکائو نامیده میشود. کره کاکائو در دمای زیر ۲۵ درجه سانتیگراد جامد است و به هنگام تهیه شکلات با کاکائو و شکر ترکیب میشوند. نقطه ذوب این چربی تقریباً برابر با دمای بدن است و به همین دلیل هنگامی که با سایر اجزاء تشکیل دهنده شکلات مخلوط میشود باعث میگردد که ترکیب جدیدی به محض قرار گرفتن در درجه حرارت دهان تبدیل به یک مایع نرم و مطبوع شود. علاوه بر این شکلات دارای طعم بسیار دلچسب و شیرین است که اکثر مردم آنرا می پسندند. نکته جالب توجه اینست که در ابتدا شکلات تنها به صورت یک نوشیدنی پر چربی و نامطلوب مصرف میشد ولی به مرور تا حد چشمگیری توسعه و گسترش یافت که شاید این خود یکی از رموز تاریخ باشد.

شکلات خرمایی یکی از محصولات فرآوری خرما است که با افزودن مقداری شکلات و طعم مواد مغزی از جمله پسته، بادام، گردو و بادام زمینی بدست می آید.

در این گزارش طرح تولید انواع شکلات و شکلات شیره خرما مورد بررسی قرار گرفته است. طرحی که به منظور تولید شکلات مغزدار از نوع شکلات شیره خرما به عنوان محصول اصلی و شکلات تخته های به عنوان محصول فرعی مورد ارزیابی قرار میگیرد.

۱-۱- نام و کد محصولات (آیسیک)

طبق اطلاعات بدست آمده از سایت بهین یاب وزارت صنعت، معدن و تجارت، محصول با کد آیسیک زیر تولید می شود.

ردیف	شرح	کد آیسیک (ISIC)
۱	شکلات خرما	۱۵۱۳۵۱۲۵۰۱

۱-۲- شماره تعرفه گمرکی

بر اساس اطلاعات اداره گمرک شماره تعرفه گمرکی محصول طرح به صورت ذیل می باشد.

ردیف	عنوان فارسی	عنوان لاتین	کد تعرفه گمرکی
۱	سایر شیرینی (همچنین شکلات سفید) بدون کاکائو	Other Sugar confectionery (including white chocolate), not containing cocoa.	۱۷۰۴۹۰۰۰

۱-۳- شرایط واردات

با مراجعه به کتاب مقررات بازرگانی خارجی کشور بر اساس قانون صادرات و واردات، محدودیتی برای واردات شکلات خرما وجود ندارد. این محصولات باید با استانداردهای ملی ایران منطبق باشد. همچنین ورود این محصول موقوف به رعایت ماده ۱۶ قانون نظارت بر مواد خوراکی، آشامیدنی، آرایشی و بهداشتی مصوب ۱۳۴۶ می باشد.

۱-۴- بررسی استانداردهای موجود در مورد محصولات

بر اساس سامانه اطلاع رسانی سازمان ملی استاندارد و تحقیقات صنعتی ایران استانداردهای زیر جهت تولید شکلات خرما استفاده می شود.

جدول ۱: استانداردهای شکلات خرما

ردیف	موضوع	شماره استاندارد
۱	پودر شکلات داغ-ویژگیها و روشهای آزمون	۱۶۸۸۴
۲	شکلات-آئین کار بهداشتی تولید	۹۷۹۸
۳	شکلات-ویژگیها و روشهای آزمون	۶۰۸

۱-۵- بررسی و ارائه اطلاعات لازم در زمینه تولید داخلی و جهانی محصول

قیمت انواع شکلات خرما نظیر سایر کالاها تحت تاثیر بازار عرضه و تقاضا تعیین می گردد. قیمت های مربوط به این محصولات با توجه به نوع محصولات، کیفیت محصولات و مشخصات آن دارای تنوع می باشد. پارامترهای مختلفی بر قیمت یک محصول تاثیر میگذارند که برخی از آنها در ذیل شرح داده شده است:

- ۱) قیمت مواد اولیه مصرفی که یکی از مهمترین هزینه های متغیر تولید می باشد و نقش عمده ای را در تعیین قیمت تمام شده محصول دارد.
  - ۲) منطقه جغرافیایی احداث واحد به خصوص از لحاظ دسترسی به منابع تامین مواد اولیه و کانون های مصرف محصول، هزینه های مربوطه را تحت تاثیر قرار میدهد.
  - ۳) نوع تکنولوژی مورد استفاده از طریق تاثیر بر سرمایه گذاری، کیفیت محصول تولید شده و میزان ضایعات و ... بر قیمت فروش محصول موثر است.
  - ۴) هزینه های نیروی انسانی مورد نیاز تاثیر مستقیم بر هزینه های متغیر تولید و قیمت تمام شده محصول دارد.
  - ۵) ظرفیت تولید واحد بر روی قیمت فروش محصول موثر است به . این ترتیب که افزایش ظرفیت تولید از طریق سرشکن نمودن هزینه های سربار باعث کاهش قیمت تمام شده محصول میگردد.
- با توجه به نکات مذکور، قیمت فروش محصول تولید شده علاوه بر اینکه باید هزینه های تولید را تامین نماید، باید توانایی سهم گیری از بازار را داشته باشد. همچنین در صورتی که صادرات محصول تولیدی نیز مد نظر باشد، قیمت گذاری باید به نحوی باشد که رقابت با تولیدکنندگان خارجی امکان پذیر باشد.

۱-۵-۱- بررسی قیمت‌های داخلی

تعیین قیمت‌های محصولات شکلات خرما در داخل کشور بیشتر به صورت رقابتی صورت می‌گیرد. مهم‌ترین شرکت‌های تولیدکننده شکلات خرما در داخل کشور در جدول ۲ آورده شده است. همچنین متوسط قیمت فروش هر یک از محصولات در جدول ۳ ارائه گردیده است.

جدول ۲: شرکت‌های تولیدکننده شکلات خرما داخل کشور

ردیف	شرکت	رشته فعالیت
۱	کشت و صنعت پریشان نخل بوشهر	فعالیت های بسته بندی
۲	احمد کشاورز	عمل اوری و حفاظت ازفسادمیوه وسبزیجات نباتات
۳	شکلات خرمای پارسیان	عمل اوری و حفاظت ازفسادمیوه وسبزیجات نباتات
۴	تعاونی ساقه زرین اروند	عمل اوری و حفاظت ازفسادمیوه وسبزیجات نباتات
۵	غلامرضا عباسی	تولیدکاکائوشکلات وانواع نقل واینبات
۶	تولیدی بازرگانی امیرکبیر برنا	عمل اوری و حفاظت ازفسادمیوه وسبزیجات نباتات
۷	فلیکس شرق	عمل اوری و حفاظت ازفسادمیوه وسبزیجات نباتات
۸	خرما بن جنوب	عمل اوری و حفاظت ازفسادمیوه وسبزیجات نباتات
۹	بتیس سارد پارسیان	تولیدکاکائوشکلات وانواع نقل واینبات

جدول ۳: متوسط قیمت‌های قابل ارائه محصولات در بازارهای داخل

ردیف	شرح	قیمت (ریال)
۱	شکلات خرما بر حسب کیلو گرم	۹۰۰۰۰ الی ۱۳۰۰۰۰

۱-۵-۲- بررسی قیمت‌های جهانی

متوسط قیمت‌های جهانی انواع شکلات خرما مطابق جدول ۴ می‌باشد.

جدول ۴: قیمت‌های قابل ارائه محصولات در بازارهای بین‌المللی

ردیف	شرح	قیمت (دلار)
۱	متوسط قیمت جهانی انواع شکلات خرما بر حسب تن	۳۰۵۰ الی ۳۲۵۰

۱-۶- موارد مصرف و کاربردهای محصولات

شکلات خرما، به عنوان شیرینی دارای ارزش غذایی بالایی بوده که دارای خواص خرما و ویژگی‌های آن است. این محصول به عنوان شیرینی و شکلات در بین مصرف‌کنندگان از جمله افراد دیابتی و افرادی که دارای بیماری‌های قلبی هستند از اهمیت زیادی برخوردار می‌باشد.

همچنین همانطور که قبلاً اشاره شد، شکلات در ابتدا به صورت نوشیدنی مورد استفاده قرار می‌گرفته است که هم پر انرژی و هم مفید می‌باشد. با پیشرفت علم و تکنولوژیکی تولید شکلات، این محصول به صورت جامد درآمد و اکنون

حتی به صورت روکش برای سایر مواد غذایی (از جمله بیسکویتها و خشکبار ومیوهجات) ارائه میشود. ضمناً این محصول به صورت یک ماده غذایی به صورت مستقل نیز مورد استفاده قرار میگیرد. همچنین شکلات به صورت پودر شده برای طعم دادن به انواع شیرینیجات و کیکها مورد مصرف قرار میگیرد.

۱-۷- کالاهای جایگزین و تجزیه و تحلیل اثرات آن بر مصرف محصولات

از جمله موارد جایگزین شکلات خرما می توان به انواع شیرینی ها و شکلات های دیگر که همراه با کاکائو هستند اشاره نمود.

استفاده از شکلات خرما بال توجه به ویژگی های محصول خرما و مواد مغزی با ارزش آن نسبت به سایر شکلات ها دارای ارزش غذایی بالا می باشد و از طرفی پایین بودن قیمت مواد اولیه این محصول در آینده می تواند موجب گسترش بازار هدف در داخل و خارج از کشور گردد.

جدول ۵: کالاهای جایگزین طرح

ردیف	محصولات طرح	محصولات جایگزین
۱	شکلات خرما	سایر شیرینی ها و شکلات های همراه با کاکائو و بدون آن

۱-۸- اهمیت استراتژیکی محصولات در دنیا

امروز مشکلات یکی کالای تولیدی و مصرفی بسیار مهم در بازار جهانی میباشد. زیرا موارد مصرف آن و تنوع تولید و مصرف آن بسیار زیاد و همچنین پرسود میباشد. بسیاری از کشورهای آفریقایی و آمریکایی (بخصوص امریکای جنوبی) از تولید کنندگان عمده کاکائو میباشد و تقریباً میتوان گفت تولید شکلات در هر ۵ قاره جهان یکی از شاخه های صنایع غذایی مهم میباشد. از این نظر در کشورها تولید محصولات شکلاتی میتواند دریچه دیگری برای بازگشایی طرح های اقتصادی و مناسبات اقتصادی با سایر تولید کنندگان مواد اولیه آن از یک طرف و از طرف دیگر برقراری مناسبات اقتصادی با کشورهای مصرف کننده به خصوص کشورهای آسیای میانه و آسیای دور و اروپا باشد.

اهمیت این محصول در ایران نیز به خصوص از جنبه صادراتی به کشورهای حوزه خلیج فارس و آسیای میانه بسیار حائز اهمیت است و در این زمینه نیز در یک دهه اخیر سرمایه گذاریهای نسبتاً قابل توجهی صورت گرفته است. و لیکن در صورت امکان شایسته است به سمت تولیداتی بابرند جهانی در ایران پیش برویم.

۱-۹- کشورهای عمده تولیدکننده و مصرف‌کننده محصولات شکلات خرما

بر اساس اطلاعات بدست آمده از سایت ITC عمده کشورهای تولیدکننده و مصرف‌کننده محصولات شکلات خرما در جدول شماره ۶ آورده شده است.

جدول ۶: کشورهای تولیدکننده و مصرف‌کننده شکلات خرما

رتبه	کشورهای مصرف‌کننده	کشورهای تولیدکننده
۱	آمریکا	آلمان
۲	انگلستان	مکزیک
۳	آلمان	چین
۴	کانادا	بلژیک
۵	فرانسه	هلند
۶	هلند	اسپانیا
۷	بلژیک	آمریکا
۸	سوئد	ترکیه
۹	روسیه	کانادا
۱۰	لهستان	کلمبیا

۱-۱۰- شرایط صادرات محصولات

بر اساس قانون صادرات و واردات، محدودیتی برای صادرات انواع سرکه از جمله سرکه خرما وجود ندارد. همچنین صادرات شکلات خرما شامل مراحل زیر می‌باشد.

- اخذ گواهی فروش محصول: گواهی است که فروش یک فرآورده خاص یا تولیدات یک کارخانه را بدون هیچگونه محدودیتی در کشور مبدا و همچنین در سایر کشورها تایید می‌نماید.
- اخذ گواهی بهداشت محصول: مبین سلامتی و ایمنی محموله بوده و همچنین بی ضرر بودن آن را جهت مصرف انسانی تعیین می‌نماید.

بنابراین پس از اخذ مجوزهای لازم از وزارتخانه های صنعت، معدن و تجارت، سازمان غذا و دارو و بهداشت، درمان و آموزش پزشکی و با رعایت سایر مقررات صادرات بلامانع می‌باشد.

ارزش ریالی، حجم صادرات و بازارهای هدف برای محصولات مطابق جدول ۷ می‌باشد. (سال ۱۳۹۴)

جدول ۷: قیمت صادرات و حجم صادراتی شکلات خرما طرح (سال ۱۳۹۴)

ردیف	محصولات	وزن (کیلو گرم)	ارزش ریالی	ارزش دلاری	بازارهای هدف
۱	سایر شیرینی و شکلات بدون کاکائو	44,730,984	3,334,732,307,052	113,277,882	کشورهای آسیایی، آفریقایی، اروپایی و ...

۲- وضعیت عرضه و تقاضا

از مباحث بسیار مهم در جهت احداث یک واحد صنعتی بررسیهای مربوط به وضعیت عرضه و تقاضا و بازار و واحدهای موجود در کشور میباشد. این بررسیها، دیدی کلی در مورد عرضه و تقاضا در بازار مصرف بوجود می آورد. شکلات ها یکی از اقلام اساسی و مورد نیاز در خانوادهها میباشد و بازار مصرف آنها نیز اختصاص به مناطق خاصی ندارد و در تمام نقاط کشور و جهان مصرف کننده دارد. اصولاً شیرینی و شکلات ها از جمله شکلات خرما جزء آندسته از فرآوردههای غذایی هستند که همیشه و همه جا دارای بازار مصرف هستند و هیچگاه از سبد غذایی مردم حذف نمی شوند بنابراین با افزایش رشد جمعیت روند مصرف آنها نیز همچنان سیری صعودی خواهد داشت.

۲-۱- ظرفیت بهره برداری و روند تولید از آغاز برنامه اول تا کنون

۲-۱-۱- ظرفیت های بهره برداری

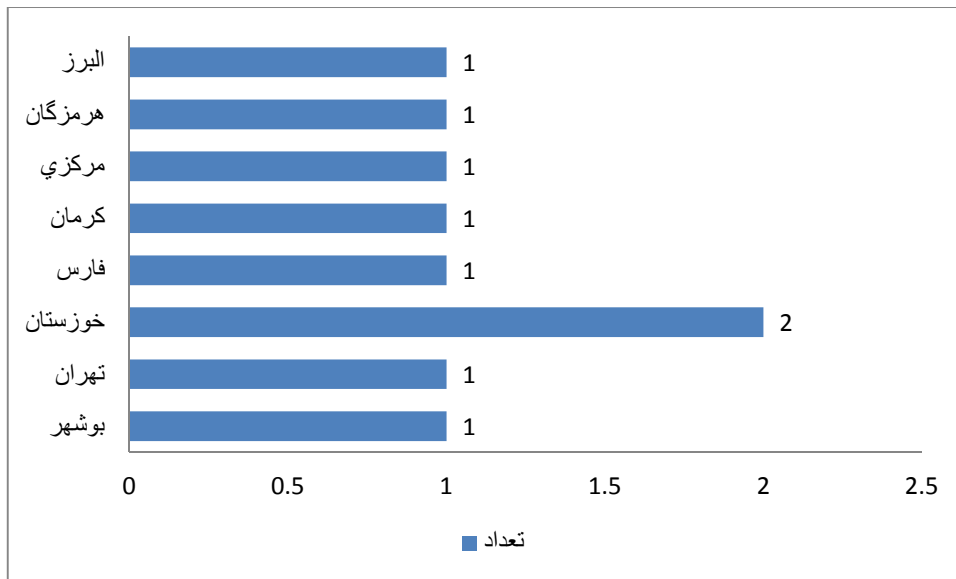
ظرفیت بهره برداری (ظرفیت اسمی) محصولات این طرح مطابق جدول ۸ می باشد.

جدول ۸: ظرفیت بهره برداری از محصولات طرح

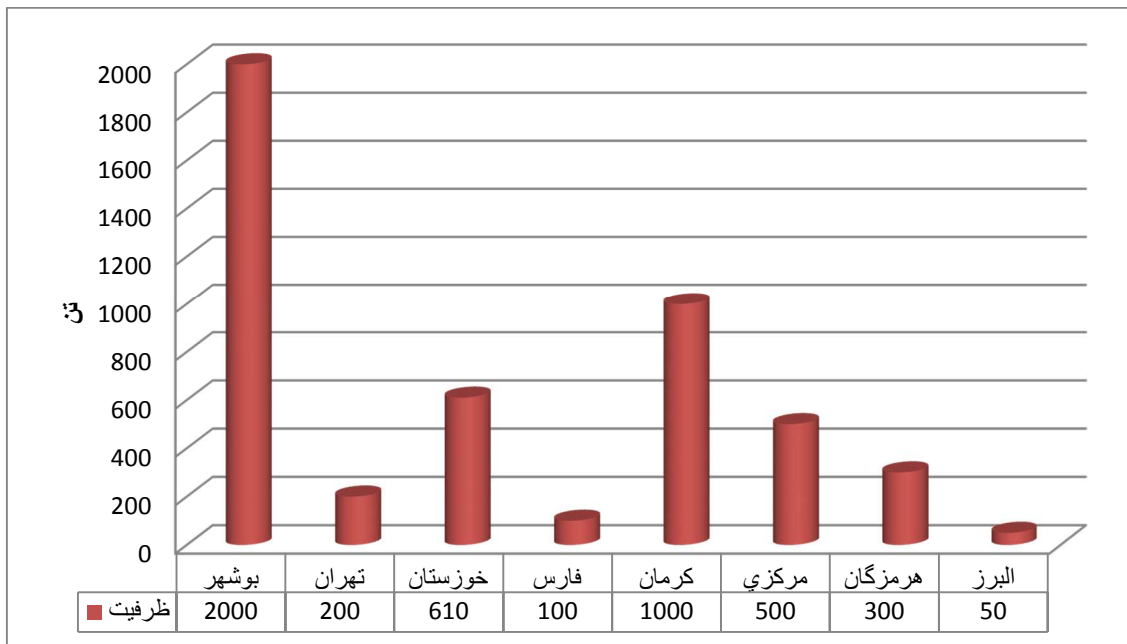
ردیف	نام واحد تولیدی	استان	شهر	ظرفیت تولید (تن)
1	کشت و صنعت پریشان نخل بوشهر	بوشهر	دشتستان	2000
2	احمد کشاورز	تهران	ورامین	200
3	شکلات خرمای پارسیان	خوزستان	اهواز	10
4	تعاونی ساقه زرین اروند	خوزستان	آبادان	600
5	غلامرضا عباسی	فارس	گراش	100
6	تولیدی بازرگانی امیرکبیر برنا	کرمان	بم	1000
7	فلیکس شرق	مرکزی	ساوه	500
8	خرما بن جنوب	هرمزگان	بندرعباس	300
9	بتیس سارد پارسیان	البرز	نظر آباد	50
جمع کل ظرفیت بهره برداری				۴۷۶۰

۲-۱-۲- روند ظرفیت نصب شده واحدهای فعال در کشور

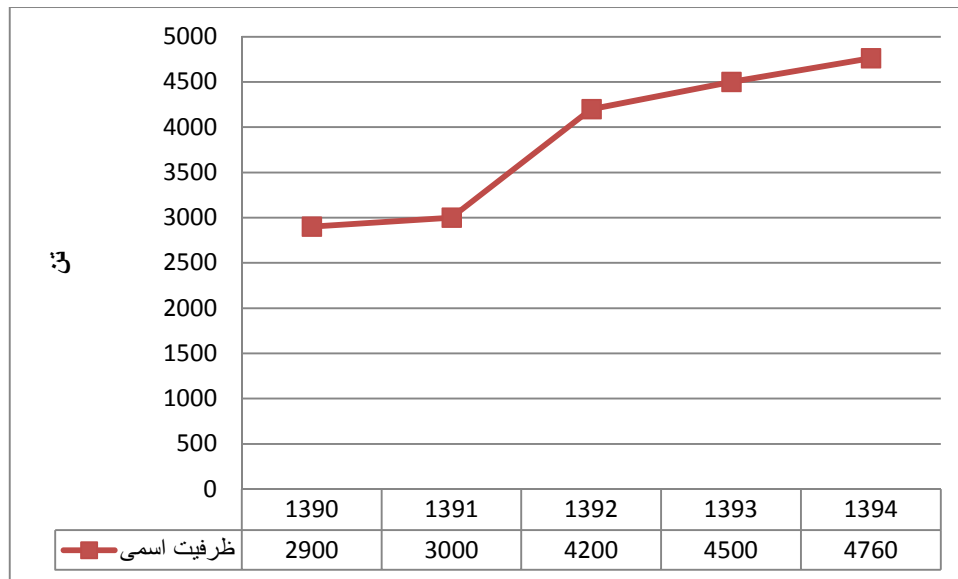
بر اساس اطلاعات کسب شده از سامانه بهین یاب وزارت صنعت، معدن و تجارت، تعداد و ظرفیت نصب شده نسبت به محصولات طرح در بازه زمانی ۵ ساله به شرح ذیل می باشد:

شکل ۱: تعداد واحدهای فعال تولیدکننده انواع شکلات خرما تا شش ماهه اول سال ۱۳۹۵

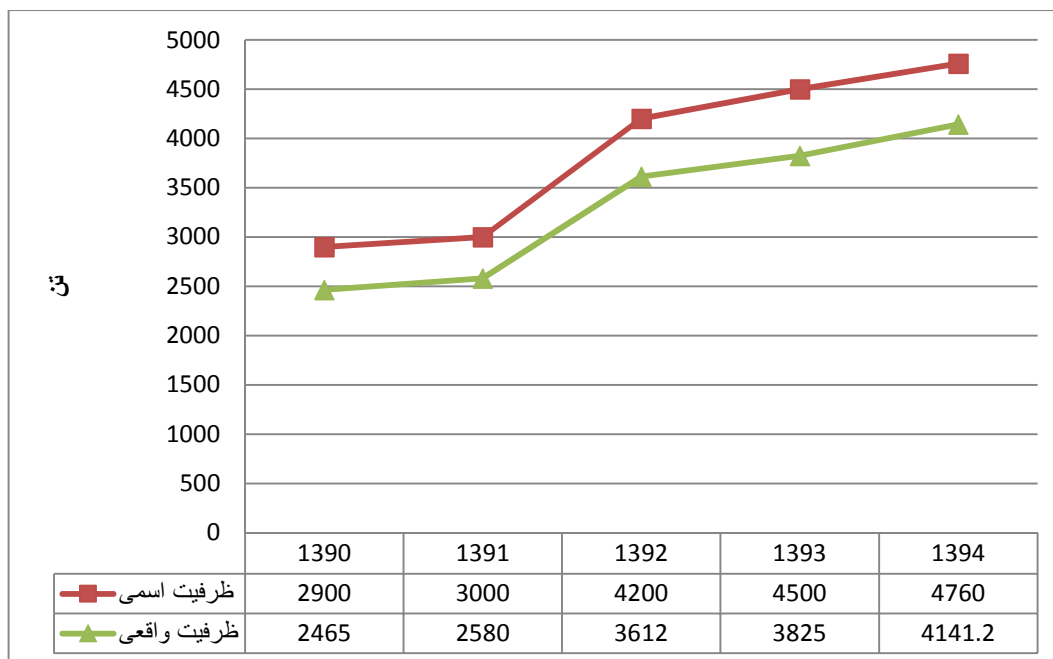
شکل ۲: ظرفیت واحدهای فعال تولیدکننده انواع شکلات خرما تا شش ماهه اول سال ۱۳۹۵

شکل ۳: روند ظرفیت واحدهای فعال تولیدکننده انواع شکلات خرما تا شش ماهه اول سال ۱۳۹۵

۳-۱-۲- روند تولید واقعی محصولات در کشور

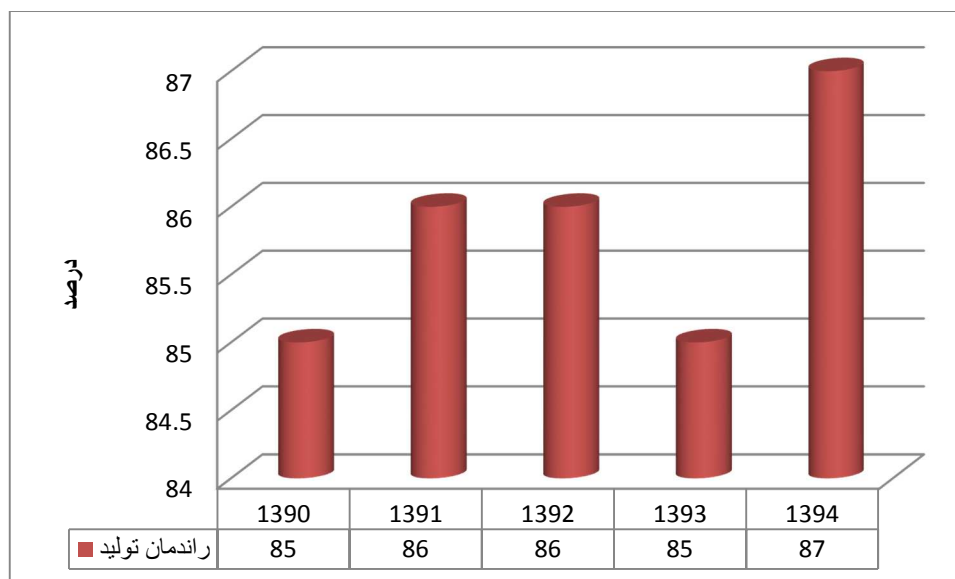
در قسمت قبل ظرفیت اسمی محصولات تولیدی طرح در کشور به تفکیک استان‌ها ارائه گردید. در این بخش روند تولید عملی (واقعی) محصول ارائه می‌شود.

شکل ۴: مقایسه روند تولید عملی (واقعی) و اسمی انواع شکلات خرما

۳-۱-۲- راندمان تولید (درصد استفاده از ظرفیت اسمی) در واحدهای تولیدی فعال

راندمان تولید در واحدهای فعال کشور برای محصول شکلات خرما به صورت ذیل می‌باشد:

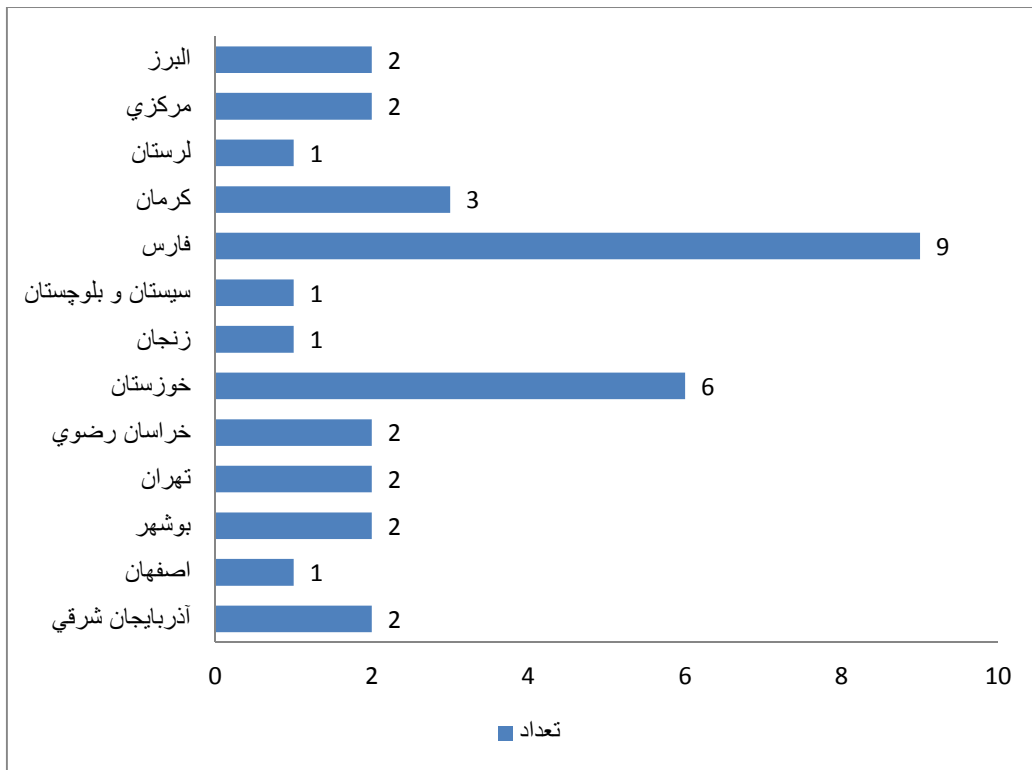
شکل ۵: راندمان تولید واحدهای تولیدکننده شکلات خرما

۲-۲- بررسی وضعیت طرح‌های جدید و در حال توسعه

بر اساس سامانه اطلاعات و خدمات صنعت، معدن و تجارت (بهین‌یاب)، وضعیت طرح‌های جدید و در حال توسعه واحدهای تولیدی بر حسب مجوزهای صادره از سوی سازمان صنعت، معدن و تجارت مطابق نمودارهای ذیل می‌باشد.

جدول ۹: مجوز بهره برداری از محصول شکلات خرما در استان های کشور

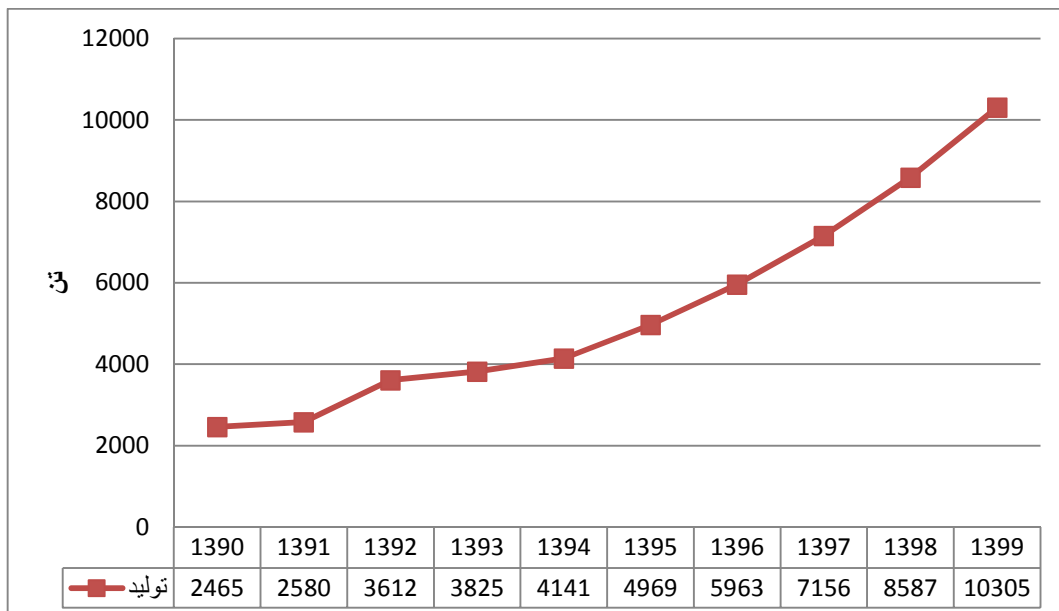
ردیف	استان	ظرفیت (تن)
1	آذربایجان شرقی	800
2	اصفهان	200
3	بوشهر	450
4	تهران	800
5	خراسان رضوی	280
6	خوزستان	3500
7	زنجان	125
8	سیستان و بلوچستان	200
9	فارس	15900
10	کرمان	400
11	لرستان	50
۱۲	مرکزی	1000
۱۳	البرز	180
	جمع کل	23935

شکل ۶: طرح‌های جدید و در حال توسعه تولید انواع شکلات خرما بر اساس مجوزهای صادره

۱-۲-۲- پیش‌بینی تولید در بازار آینده کشور

بر اساس روندهای گذشته، پیش‌بینی تولید محصولات این طرح بر اساس روش ادامه روند گذشته برآورد می‌گردد.

شکل ۷: پیش‌بینی تولید شکلات خرما در بازار آینده کشور

۲-۳- روند واردات محصولات

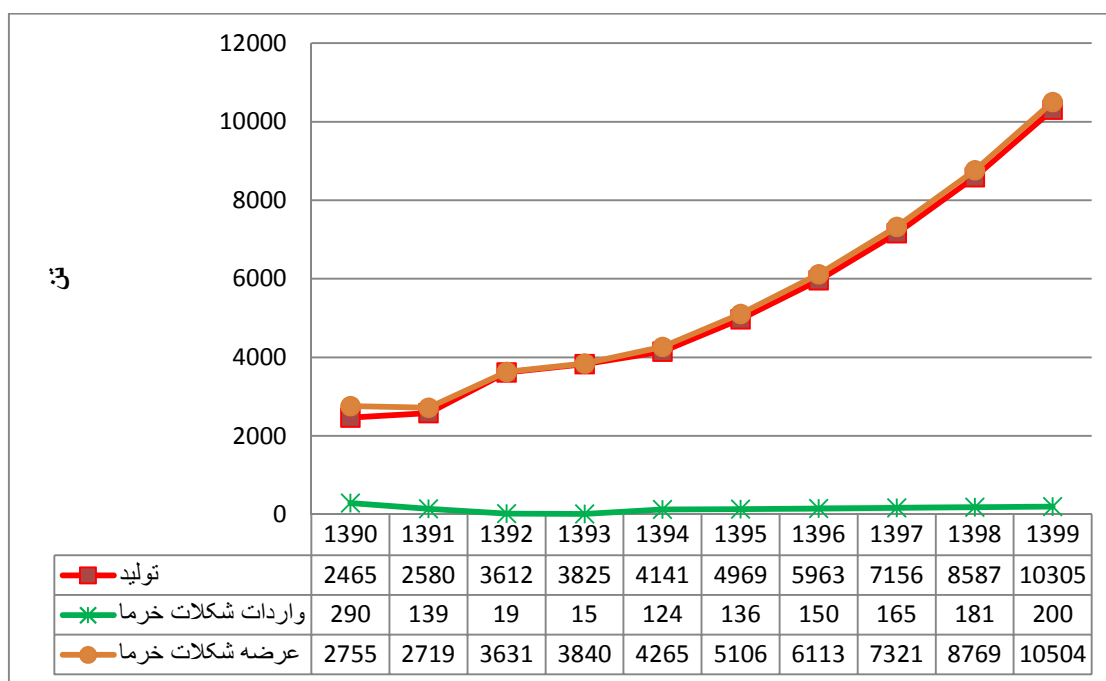
بر اساس آمار و اطلاعات بدست آمده از سامانه اتاق بازرگانی (www.tccim.ir) و گمرک کشور (www.irica.ir)، حجم و ارزش ریالی و دلاری واردات محصولات از ابتدای سال ۱۳۹۰ تا سال ۱۳۹۴ به صورت ذیل می‌باشد.

جدول ۱۰: روند واردات انواع شیرینی و شکلات بدون کاکائو

سال	۹۰	۹۱	۹۲	۹۳	۹۴
وزن (کیلوگرم)	2895865	1387223	191849	147۰199	1,239,۱13
ارزش ریالی (میلیون ریال)	40574	24060	7749	5,۱16	43,۰78
ارزش ارزی (دلار)	3682177	1699255	314847	191,422	1,445,۱73

۲-۴- جمع‌بندی عرضه

در ادامه میزان عرضه محصول شکلات خرما در طی ۵ سال گذشته نشان داده شده است. در نمودار ذیل میزان عرضه از جمع تولید داخلی و واردات محصول به دست آمده است.

شکل ۸: پیش‌بینی عرضه شکلات خرما

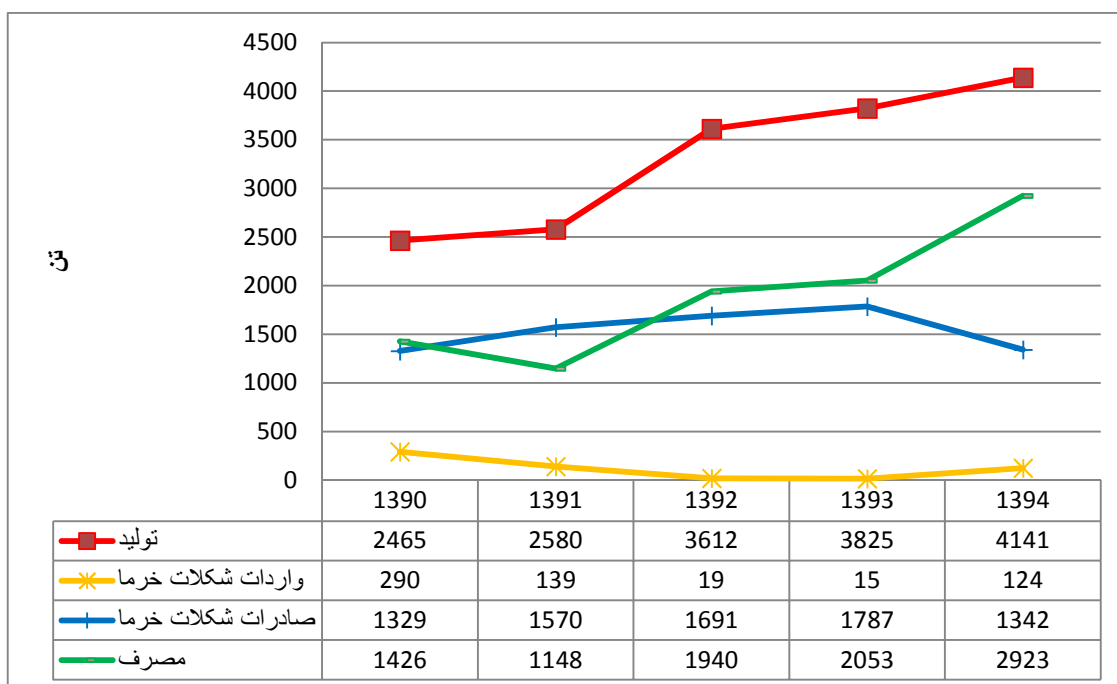
۲-۵- روند مصرف

جهت برآورد روند مصرف محصولات طرح مطابق رابطه زیر عمل می‌کنیم:

$$\text{صادرات} - \text{واردات} + \text{تولید داخلی} = \text{مصرف داخلی}$$

حال با توجه به رابطه فوق می‌توان، روند مصرف محصولات طرح به صورت ذیل برآورد می‌شود.

شکل ۹: روند مصرف شکلات خرما

۲-۶- روند صادرات محصولات طرح

بر اساس آمار و اطلاعات بدست آمده از سامانه اتاق بازرگانی (www.tccim.ir) و گمرک کشور (www.irica.ir)، حجم و ارزش ریالی و دلاری صادرات محصولات از ابتدای سال ۱۳۹۰ تا سال ۱۳۹۴ به صورت ذیل می باشد.

جدول ۱۱: روند صادرات شکلات خرما

سال	۹۰	۹۱	۹۲	۹۳	۹۴
وزن (کیلوگرم)	44285420	52342977	56381555	59567638	44730984
ارزش ریالی (میلیون ریال)	1345317	2016234	3543183	3931689	3334732
ارزش ارزی (دلار)	121255138	130413872	142486403	148627453	113277882

۲-۶-۱- برآورد قابلیت صادراتی طی سنوات آتی

در این بخش میزان صادرات و واردات محصول در جهان به همراه ۲۰ کشور اول و مولفه های تجاری مربوط به آن بررسی می شود.

جدول ۹: میزان صادرات انواع شیرینی و شکلات بدون کاکائو در عرصه بین المللی

2015	2014	2013	2012	2011	Exporters
Exported quantity, Tons	Exported quantity, Tons	Exported quantity, Tons	Exported quantity, Tons	Exported quantity, Tons	
3159221	3391357	3091710	2857515	2852829	World
287001	278994	249025	240651	236198	Germany
260116	416390	225176	233353	220876	Mexico
250909	264962	228652	205004	201690	China
219315	207416	217827	194597	183841	Belgium
155403	158061	152545	138432	130958	Netherlands
151100	152626	132446	122413	114557	Spain
142794	148610	143059	130101	118747	United States of America
142166	159686	146156	125063	103004	Turkey
131098	151382	142679	141807	141166	Canada
76528	90422	91005	93650	92963	Colombia
75951	67477	79767	84817	89399	Ukraine
71060	65084	59433	51772	49198	Poland
64117	58424	52003	41733	41732	India
63238	75892	79974	67991	46994	Russian Federation
63018	59271	54128	48475	49168	Czech Republic
61702	60014	52590	49350	51455	United Kingdom
59538	62992	65341	58539	55031	Korea, Republic of
58389	63388	66455	68640	76265	Brazil
49136	45742	43148	36011	29532	Italy
42462	45666	47006	45749	43797	Indonesia

منبع: ITC